

udtalt, at man maatte anvende endel større og kraftige Kanonbaade i Farvandene mellem de sydlige Der og Sjælland for at afværge et eventuelt Angreb fra den Side. Jeg skal hertil strax knytte nogle enkelte Bemærkninger, som dog i Virkeligheden egentlig høre hen under Flaadeafdelingen. Det er oftere nævnt af mig, at jeg tror, det er en Mangel, ja jeg tror at turde sige, at det er en stor Mangel, at der ikke hvert Aar fra Marinen udstationeres Kanonbaade rundt omkring i Landet. Tidligere, da Tolben endnu blev høvet, var der i Store Belt og i sin Tid nede i Elben o. s. v. udlagt smaa Skonnerter, som ikke alene bragte Officererne Øvelse, men som hidroge til at bibringe dem et særligt Kjenndskab til Farvandene der. Det er Noget, vi aldrig maa overse her i Danmark, at navnlig for dem, som have det Hverv gjennem Flaaden og Flaadens Virksomhed at forvare Landet, er et af de kraftigste og bedste Baa- ben, vi kunne have, den særlige Rundskab rundt omkring til Farvandene. Jeg tror ikke, at det er nogen overordentlig stor Udgift, som derved vil paaføres de aarlige Udrustninger, om man ogsaa stationerer en fire à fem saadanne Kanonbaade rundt omkring; men hvad jeg derimod er overbevist om, er, at, under Forudsætning af, at man gav denne Kommando til yngre Officerer for en længere Karrække, to eller tre Aar ad Gangen, vilde man, naar det engang blev Alvor, og de engang virkelig skulde benytte dette fremragende Kjenndskab til Farvandet ligeoverfor den fjendtlige Flaade, faae sine rigelige Renter af denne Udgift. Det er ikke nok, at vi, fordi vi kunne se et Mærke, kunne seile om Dagen, og det er heller ikke nok at kunne seile om Dagen, selv om Mærket er borte, men jeg tillader mig at nære den Tro, at ved en hyppig Ferden frem og tilbage i et saadant Farvand kan man blive saa kjendt, at man i den tætteste Taage, i den mørkeste Nat, under saadanne Forhold, hvor Fjenden er overbevist om, at ingen Kommunikation kan ske, netop kan komme frem der, og det har ogsaa Erfaringen viist; endogsaa fra sidste Krig have vi et Exempel, idet vore Fjender, da de gif over og tog Femern, valgte ikke en smuk Nat, men netop en mørk, regnfuld Nat, hvor der netop fra dansk Side til en vis Grad blev troet: maat kommer han ikke. — Hvad iøvrigt an-

gaar Flaadens Udvikling i Forsvarsplanen, stiller den sig jo ikke stort fra, hvad der er vedtaget i Loven om Søværnets Ordning af Mai 1880. Deri blev jo bevilget 12 større Skibe, som det hedder, og vi vide jo Alle tilfulde, at nogle af dem blive, hvad vi kalde store Pantserfibe, andre kunde der være Tvivl om, hvorvidt de skulde regnes til store Pantserfibe eller til Mellemklassen, men jeg erkjender ogsaa samtidig, at man er nødt til ligeoverfor et saa kostbart Materiel at søge at nedsætte sine Fordringer til det mindst Mulige, og det glæder mig overordentligt at den høitærede Marineminister selv udtalte, at han var sig bevidst at være gaaet meget langt ned netop af økonomiske Hensyn med Udstaffelse af Skibene. Jeg vilde særlig ønske i Henhold til de Udtalelser, der lige ere faldne fra mig, at vi kunde faae Skibenes Antal prøvet med nogle mindre Skibe, som jeg da tror netop vilde komme til at gjøre Fyldest baade i Fredstid, som jeg har nævnt, og i Krigstid medvirke til Forvaret mellem de sydlige Der og Sjælland. Jeg tror endvidere, at mindre Befæstningsanlæg paa Volland-Falster og maaske Møen vilde være paa deres rette Plads, thi naar der intet Militær er, vil der for fjendtlige Skibe, der da vilde have foreløbig fri Passage Sønden for Gjedser og Farvandet der, være en overordentlig let Sag at sende en Baad med en Officer ind for at proviantere og i det Hele taget stalte og valte med Verne Sønden for Sjælland, som de have Vist. Vil man se paa Flaadens Styrke efter den fremlagte Plan, og saa tænke sig, at de alleruheldigste Tilfælde forelaa, under hvilke den skulde virke, vilde man uomtvistelig komme til et ikke saa heldigt Resultat, thi de Opgaver, der stilles til Flaaden, ere baade mange og store. Det er ganske sikkert, at det Antal Skibe, som der i sin Tid var Tale om — det var 3 Pantserfibe, saavidt jeg erindrer, og et Par mindre Skibe, som man maatte drage fra de 12 større, fordi de skulde anvendes til Kjøbenhavns Forsvar mod Søiden — at de blive langt mere fri efter denne Forsvarsplan, end det tidligere var Tilfældet; men der vil dog medgaa Noget af den maritime flydende Styrke til Forvaret af Kjøbenhavn. Resten af Skibene vil i uheldige eller i det uheldigste Tilfælde, f. Ex. under en Ovrumpning, neppe kunne regnes at være ueftikkelig kamp-